

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسابداری مالی

۶۵ تمرین حل نشده

۱۳۰ سؤال نظری

۱۸۵ سؤال چهارگزینه‌ای (آزمون کارشناسی ارشد سراسری و دانشگاه آزاد اسلامی / سؤال‌های تألیفی)

ارائه شفاف مفاهیم

مسائل جدید حل شده

روش مطالب خودخوان

نکات کلیدی مربوط به فصل

مطابق با سرفصل‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مطابق با استانداردهای حسابداری ایران

در اختیار گذاردن مجموعه‌ی کامل و مفیدی از برخی مطالب مطرح شده در حوزه‌ی حسابداری مالی

قابل استفاده برای دانشجویان و دانش‌پژوهان رشته‌ی حسابداری و سایر رشته‌های مرتبط

تعدد و تنوع نمایه‌ها (اشکال، جداول و نمودار) جهت تشریح و تلخیص مبانی و موضوعات مطرح شده

تألیف و ترجمه

جواد معصومی

(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سبزوار و انجمن حسابداران ایران)

(دانشجوی دکتری حسابداری واحد علوم و تحقیقات تهران)

ناهید قاسمی

(کارشناسی ارشد رشته‌ی حسابداری)

شناسه	:	جواد، معصومی، ۱۳۵۸
نوان و نام پدیدآور	:	حسابداری مالی / ترجمه و تألیف: جواد معصومی، ناهید قاسمی.
مخصات نشر	:	سبزوار: بیهق، ۱۳۹۵.
مخصات ظاهری	:	۳۸۰ ص.: جدول، نمودار.
بک	:	۹-۷۰-۲۶-۸۱-۹۶۴-۹۷۸: ۱۸۰۰۰۰ ریال
بعیت فهرست نویسی	:	فیفا
ضوع	:	حسابداری
ضوع	:	Accounting
ضوع	:	حسابداری مالی -- مسائل، تمرین ها و غیره (عالی)
ضوع	:	Accounting -- Problems, exercises, etc (Higher)
نسانه ی افزوده	:	ناهید قاسمی، ۱۳۷۱ -
ه بندی کنگره	:	HF۵۶۵۵ / ۱۳۰۲ / ۲۴۰۲
ه بندی دیویی	:	۵۷
ماره ی کتابشناسی ملی	:	۴۲۱۷۷۴۳

حسابداری مالی

مؤلفین: جواد معصومی - ناهید قاسمی

ناشر: انتشارات بیهق

چاپ: اول / ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۸۱-۷۰-۹

مرکز پخش:

سبزوار، خیابان کاشفی، کاشفی ۱۴، کتاب فروشی سامان، تلفن ۴۴۲۲۴۷۸۶ - ۰۵۱

هر گونه استفاده (چاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)

بدون اخذ مجوز از ناشر اکیداً ممنوع است.

به رنج اندر از تنت را رواست
که خود رنج بردن به دانش سزااست

بیاموز و بشنو ز هر دانشی
بیایی ز هر دانشی رامشی

ز خورد و ز بخشش میاسای هیچ
همه دانش و داد دادن بسیج

میاسای از آموختن یک زمان
ز دانش میفکن دل اندر گمان

فردوسی

حسابداری سیستمی است که فعالیت‌های واحد تجاری را اندازه‌گیری کرده و سپس این اطلاعات را در قالب گزارش‌ها تهیه و در نهایت نتایج فعالیت و عملکرد واحد تجاری را به تصمیم‌گیرندگان گزارش می‌کند. مخاطبین و استفاده‌کنندگان از اطلاعات حسابداری متعدد و متنوع‌اند و هر کدام دارای علایق و انگیزه‌های خاص هستند که به تبع آن نیازهای اطلاعاتی آن‌ها نیز متفاوت است. حسابداری مالی، فرآیند شناسایی، گردآوری، تجزیه و تحلیل و گزارشگری اطلاعات برای اهداف برون‌سازمانی است. این نوع از حسابداری به عنوان ابزار برای تهیه و ارائه‌ی صورت‌های مالی (ترازنامه، صورت‌حساب سود و زیان، صورت‌حساب سود و زیان جامع، صورت جریان وجوه نقد) به کار می‌رود. حسابداری مالی اطلاعات لازم را برای استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی (خارجی) از طریق تهیه و ارائه‌ی صورت‌های مالی مذکور فراهم می‌آورد. منظور از استفاده‌کنندگان خارجی سهامداران فعلی و مورد انتظار، اعتباردهندگان، تحلیل‌گران مالی، اتحادیه‌ها، گمرک، مشتریان، دستگاه‌های دولتی، رقبا و امثال آن‌ها می‌باشد. صورت‌های مالی سالانه‌ی شرکت‌ها به سهام‌داران، مان، مثال بارز خروجی سیستم حسابداری مالی است. کتاب حاضر چاپ اول از کتاب «حسابداری مالی» می‌باشد که برخی از مباحث مربوط به آن را در هفت فصل به شرح زیر پوشش می‌دهد:

در فصل اول، در رابطه با ماهیت و مفاهیم نظری گزارشگری مالی و همچنین مفروضات بنیادی، اصول اساسی و قیود (محدودیت‌ها) حسابداری و گزارشگری مالی بحث شده است.

در فصل دوم، مباحث مربوط به گزارش عملکرد مالی (صورت‌حساب سود و زیان، صورت‌حساب سود و زیان جامع) به صورت کامل ارائه شده است.

در فصل سوم، مباحث مربوط به ترازنامه و عناصر آن و یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی به صورت جامع ارائه شده است.

در فصل چهارم، نحوه‌ی تهیه و ارائه‌ی صورت جریان وجوه نقد به دو روش مستقیم و غیرمستقیم مورد بررسی قرار گرفته است.

در فصل پنجم، حسابداری سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در سهام عادی سایر شرکت‌ها، موضوع ترکیب تجاری و نحوه‌ی ارائه‌ی صورت‌های مالی تلفیقی در تاریخ تحصیل سهام به صورت خلاصه ارائه شده است.

در فصل ششم، نحوه‌ی تهیه و تنظیم صورت‌های مالی از روی مدارک ناقص ارائه شده است.

در فصل هفتم نیز نحوه‌ی تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی به طور کامل تشریح شده است.

این کتاب می‌تواند در سطوح مختلف رشته‌ی حسابداری اعم از کاردانی و کارشناسی رشته‌های حسابداری، حسابرسی، مدیریت و سایر رشته‌های مرتبط مورد استفاده قرار گیرد. از ویژگی‌های خاص این کتاب به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:

- در اختیار گذاردن مجموعه‌ی کامل و مفیدی از برخی مطالب مطرح شده در حوزه‌ی حسابداری مالی
- تعدد و تنوع نمایه‌ها (اشکال، جداول و نمودار) جهت تشریح و تلخیص مفاهیم و موضوع‌های مطرح شده در هر فصل
- نکات کلیدی مربوط به هر فصل
- تنوع پرسش‌ها و انتهای هر فصل، شامل سؤال‌های مفهومی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی و آزمون‌ها و پاسخ آن‌ها در پایان کتاب، تمرین‌ها و مسائل.

با امید به این که کتاب حاضر بتواند سهمی در اعتلای دانش حسابداری در کشور عزیزمان داشته باشد، مطالعه‌ی آن را به کلیه‌ی دانشجویان رشته‌ی حسابداری و سایر رشته‌های مرتبط، مدرسان درس حسابداری مالی، داوطلبان آزمون‌های مختلف از جمله آزمون کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی ارشد، جامعه‌ی حسابداران رسمی و افراد شاغل در حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی و سایر علاقه‌مندان توصیه می‌نماییم.

این کتاب خالی از اشکال نیست. لذا، با سپاس فراوان از استادان، همکاران، مدرسان محترم حسابداری و دانشجویان گرامی و سایر عزیزانی که کتاب را مورد مطالعه قرار می‌دهند تقاضا دارد چنانچه با ایراد و اشکالی مواجه شدند این جانبان را از طریق ناشر یا آدرس Javad_ma1358@yahoo.com است الکترونیکی در جهت بهبود کیفی کتاب مطلع فرمایند که موجب تشکر و امتنان خواهد بود. یادآور می‌شویم استفاده از اسامی شرکت‌ها در مثال‌ها به شیوه‌ی خاصی انتخاب شده است که تشابه‌ای با شرکت‌های ایرانی نداشته باشد، چنانچه تشابه‌ای مشاهده شود، این موضوع غیر عمد و صرفاً تصادفی است.

در اینجا لازم است از استاد محترم جناب آقای رضا شیعه‌یان که در بخش واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی، اینجانبان را یاری نمودند و سایر دوستان، همکاران و دانشجویان گرامی که در بهبود کیفیت کتاب سهیم بودند تشکر و قدردانی کنیم، امیدواریم این کتاب درخور تلاش‌های این دوستان عزیز باشد. در پایان لازم می‌دانیم از مسئول محترم انتشارات بیهق، جناب آقای دکتر علی رضوانی که با تلاش‌های خود امکانات چاپ این کتاب را فراهم آوردند، صمیمانه سپاسگزاری کنیم.

عنوان	صفحه
پیشگفتار	
فصل اول: ماهیت و مفاهیم نظری گزارشگری مالی	
مقدمه	۱۴
گزارشگری مالی و اجزای آن	۱۷
واحد گزارشگر	۱۸
دوره‌ی گزارشگری	۱۸
مفاهیم نظری گزارشگری مالی	۱۸
اهداف مفاهیم نظری گزارشگری مالی	۲۰
فصل اول: هدف صورت‌های مالی	۲۱
استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی و نیازهای اطلاعاتی آن‌ها	۲۲
وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی	۲۵
فصل دوم: خصوصیات کیفی اطلاعات مالی	۲۶
کیفیت اهمیت	۲۷
خصوصیات کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات	۲۸
خصوصیات کیفی مرتبط با ارائه‌ی اطلاعات	۳۱
محدودیت‌های حاکم بر خصوصیات کیفی اطلاعات مالی	۳۵
فصل سوم: عناصر صورت‌های مالی	۴۰
تفاوت دارایی‌ها و بدهی‌ها	۴۲
منابع اصلی حقوق صاحبان سهام	۴۲
فصل چهارم: شناخت در صورت‌های مالی	۴۴
فصل پنجم: اندازه‌گیری در صورت‌های مالی	۴۵
مفروضات بنیادی، اصول اساسی و قیود حسابداری و گزارشگری مالی	۴۷
الف. مفروضات بنیادی حسابداری	۴۷
۱. فرض تفکیک شخصیت	۴۸

۵۰	۲. فرض تداوم فعالیت
۵۱	۳. فرض واحد اندازه‌گیری (اندازه‌گیری بر حسب پول)
۵۲	۴. فرض دوره‌ی مالی
۵۳	۵. فرض تعهدی
۵۴	ب. اصول اساسی حسابداری
۵۴	۱. اصل بهای تمام شده
۵۶	۲. اصل تحقق درآمد
۵۸	۳. اصل تقابل هزینه‌ها با درآمدها
۶۱	۴. اصل افشای کامل
۶۱	ج. قیود حسابداری و گزارش‌های مالی
۶۲	۱. اهمیت
۶۳	۲. فزونی منافع بر مخارج
۶۳	۳. محافظه‌کاری (احتیاط)
۶۴	۴. خصوصیات صنعت
۶۵	طبقه‌بندی مؤسسه‌ها
۶۵	الف. طبقه‌بندی مؤسسه‌ها از لحاظ نوع مالکیت
۶۵	ب. طبقه‌بندی مؤسسه‌ها از لحاظ هدف فعالیت
۶۶	ج. طبقه‌بندی مؤسسه‌ها از لحاظ نوع فعالیت
۶۶	پرسش‌های مفهومی
۶۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۵	تمرین‌های فصل

فصل دوم گزارش‌های مالی

۸۰	مقدمه
۸۱	سود اقتصادی
۸۲	سود حسابداری

۸۵	 صورت حساب سود و زیان
۸۵	 روش های تهیهی صورت حساب سود و زیان
۸۶	 اجزای تشکیل دهندهی عملکرد مالی
۸۸	 نحوه ی طبقه بندی هزینه ها در صورت حساب سود و زیان طبق استانداردهای حسابداری ایران ...
۸۹	 اهداف گزارشگری صورت های عملکرد مالی
۹۰	 اقلام استثنایی در صورت حساب سود و زیان
۹۱	 عملیات متوقف شده
۹۱	 عملیات در حال تاوانم
۹۱	 اقلام غیر مترجمه
۹۲	 تغییر در برآوردها، رویه ی حسابداری و اصلاح اشتباهات
۹۲	 الف. تغییر در برآوردهای حسابداری
۹۳	 ب. تغییر در رویه ی حسابداری
۹۴	 ج. اصلاح اشتباهات
۹۴	 تعدیلات سنواتی
۹۵	 صورت حساب سود و زیان جامع
۹۸	 پرسش های مفهومی
۹۸	 پرسش های چهارگزینه ای
۱۰۳	 تمرین های فصل

فصل ششم: ترازنامه (صورت وضعیت مالی) و اقلام آن

۱۰۸	 مقدمه
۱۱۰	 محدودیت های ترازنامه
۱۱۱	 عناصر ترازنامه
۱۱۱	 طبقه بندی اقلام در ترازنامه
۱۱۳	 شکل ترازنامه
۱۱۵	 دارایی ها
۱۳۱	 بدهی ها

۱۳۸	تهاتر دارایی‌ها و بدهی‌ها
۱۳۸	حقوق صاحبان سهام (حقوق مالکانه)
۱۴۳	یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
۱۴۵	افشای رویه‌های حسابداری
۱۴۵	سایر موارد افشا
۱۴۵	افشا اطلاعات مربوط به معاملات با اشخاص وابسته
۱۴۶	رویدادهای بلند از تاریخ ترازنامه
۱۴۷	پرسش‌های مفهومی
۱۴۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۵۲	تمرین‌های فصل

فصل چهارم: اثباتی با صورت جریان وجوه نقد

۱۵۶	مقدمه
۱۵۸	پیشینه‌ی تاریخی
۱۵۹	اهمیت ارائه‌ی صورت جریان وجوه نقد
۱۶۰	اهداف صورت جریان وجوه نقد
۱۶۱	مقایسه‌ی صورت جریان وجوه نقد با سایر صورت‌های مالی اساسی
۱۶۲	رابطه‌ی بین سود خالص و جریان‌های نقدی
۱۶۳	مفهوم وجه نقد
۱۶۳	جریان وجه نقد
۱۶۳	مفهوم ورود و خروج وجوه نقد
۱۶۴	طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به صورت جریان وجوه نقد
۱۶۶	جمع‌آوری اطلاعات جهت تهیه‌ی صورت جریان وجوه نقد
۱۶۷	جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های عملیاتی
۱۶۹	محاسبه‌ی جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های عملیاتی
۱۶۹	الف. روش مستقیم
۱۷۱	ب. روش غیرمستقیم
۱۷۲	جریان‌های نقدی ناشی از بازده سرمایه‌گذاری‌ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

۱۷۳	محاسبه‌ی جریان‌های نقدی ناشی از بازده سرمایه‌گذاری‌ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
۱۷۴	جریان‌های نقدی ناشی از مالیات بر درآمد
۱۷۵	محاسبه‌ی جریان‌های نقدی ناشی از مالیات بر درآمد
۱۷۵	جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری
۱۷۶	محاسبه‌ی جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های سرمایه‌گذاری
۱۷۷	جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های تأمین مالی
۱۷۹	محاسبه‌ی جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های تأمین مالی
۱۸۰	استفاده‌کنندگان صورت جریان وجوه نقد
۱۸۱	محتوا و شکل صورت جریان وجوه نقد
۱۹۲	تشریح برخی از موضوعات خاص در گزارشگری صورت جریان وجوه نقد
۱۹۲	معاملات غیرنقدی
۱۹۳	پرسش‌های مفهومی
۱۹۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۲۰۲	تمرین‌های فصل

فصل پنجم: سرمایه‌گذاری در سهام عادی و مقدمه‌ای بر صورت‌های مالی تلفیقی

۲۰۸	مقدمه
۲۰۹	سرمایه‌گذاری در سهام عادی سایر شرکت‌ها
۲۰۹	دلایل سرمایه‌گذاری در سهام عادی سایر شرکت‌ها
۲۱۰	آشنایی با برخی اصطلاحات در حسابداری سرمایه‌گذاری در سهام عادی
۲۱۰	عملیات حسابداری سرمایه‌گذاری در سهام عادی سایر شرکت‌ها
۲۱۱	نحوه‌ی عمل حسابداری سرمایه‌گذاری بلندمدت در سهام عادی در تاریخ تحصیل
۲۱۲	نحوه‌ی عمل حسابداری سرمایه‌گذاری بلندمدت در سهام عادی بعد از تاریخ تحصیل
۲۱۲	۱. سرمایه‌گذاری در کمتر از ۲۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی واحد سرمایه‌پذیر
۲۱۲	۲. سرمایه‌گذاری بین ۲۰ تا ۵۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی واحد سرمایه‌پذیر
۲۱۲	۳. سرمایه‌گذاری در بیش از ۵۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی واحد سرمایه‌پذیر
۲۱۴	حسابداری سرمایه‌گذاری در کمتر از ۲۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی
۲۱۵	روش بهای تمام شده پس از کسر ذخیره‌ی کاهش دائمی در ارزش سرمایه‌گذاری

۲۱۷	فروش سرمایه‌گذاری بلندمدت در سهام عادی
۲۱۹	حسابداری سرمایه‌گذاری بین ۲۰ تا ۵۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی
۲۲۰	روش حسابداری ارزش ویژه
۲۲۲	فروش سرمایه‌گذاری بلندمدت در سهام عادی
۲۲۲	حسابداری سرمایه‌گذاری در بیش از ۵۰ درصد سهام عادی دارای حق رأی
۲۲۳	ترکیب تجاری
۲۲۳	ترکیب دوستانه و غیردوستانه (همراه با مقاومت)
۲۲۴	انواع ترکیب تجاری از نظر نوع فعالیت شرکت‌ها
۲۲۵	انواع ترکیب تجاری از نظر شخصیت حقوقی شرکت‌ها بعد از ترکیب
۲۲۹	انواع تئوری‌های شناخته شده در رابطه با تهیه صورت‌های مالی تلفیقی
۲۳۰	حسابداری ترکیب تجاری در تاریخ تحصیل
۲۳۱	بهای تمام شده‌ی ترکیب تجاری
۲۳۲	لزوم تهیه صورت‌های مالی تلفیقی
۲۳۲	قواعد کلی حاکم بر تهیه و تنظیم کاربرد توافقی
۲۳۴	سایر معاملات بین شرکت‌های عضو گروه (داخلی)
۲۳۴	نحوه‌ی تهیه و تنظیم صورت‌های مالی تلفیقی
۲۳۵	تلفیق صورت‌های مالی در تاریخ تحصیل سهام
۲۳۶	خرید اکثریت سهام عادی شرکت فرعی (تحصیل ۵۰ درصد سهام عادی)
۲۴۴	خرید بخشی از سهام عادی شرکت فرعی (تحصیل کمتر از ۵۰ درصد سهام عادی)
۲۴۹	پرسش‌های مفهومی
۲۵۰	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۲۵۴	تمرین‌های فصل

۲۶۲	مقدمه
۲۶۳	سیستم ثبت یک‌طرفه
۲۶۳	مدارک ناقص
۲۶۴	محدودیت‌های سیستم ثبت یک‌طرفه

۲۶۴	تهیه و تنظیم ترازنامه از روی اطلاعات سیستم ثبت یک طرفه
۲۶۶	محاسبه سود یا زیان خالص از روی مدارک ناقص
۲۶۸	تهیه صورت حساب سود و زیان از روی مدارک ناقص
۲۶۹	محاسبه فروش های ناخالص
۲۷۲	محاسبه خرید های طی دوره
۲۷۳	محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته
۲۷۵	محاسبه هزینه های عملیاتی
۲۷۷	محاسبه سایر درآمدها
۲۷۹	تبدیل سیستم ثبت یک طرفه به سیستم ثبت دوطرفه
۲۸۴	مقایسه تهیه صورت حساب وجوه نقد و تهیه صورت های مالی از روی مدارک ناقص
۲۸۶	پرسش های مفهومی
۲۸۶	پرسش های چهارگزینه ای
۲۸۹	تمرین های فصل

فصل هفتم: آشنایی با نحوه تجزیه و تحلیل صورت های مالی

۲۹۶	مقدمه
۲۹۷	تجزیه و تحلیل صورت های مالی
۲۹۷	اهداف تجزیه و تحلیل صورت های مالی
۲۹۸	انواع تجزیه و تحلیل صورت های مالی
۲۹۸	الف. تجزیه و تحلیل افقی (پویا / مقایسه ای / روندی)
۳۰۰	ب. تجزیه و تحلیل عمودی (درونی / ایستا)
۳۰۲	مراحل تجزیه و تحلیل صورت های مالی
۳۰۲	الف. تعیین نوع تصمیم و انتخاب ارقام و اطلاعات مربوط
۳۰۲	ب. مقایسه و تعیین رابطه بین اطلاعات مالی
۳۰۳	روش های متداول تجزیه و تحلیل صورت های مالی
۳۰۴	۱. درصد تغییرات با توجه به تغییرات ریالی
۳۰۵	۲. درصدهای روند
۳۰۶	۳. درصد جزء به کل (درصدهای اجزاء)

۳۰۶	 صورت‌های مالی هم‌اندازه
۳۰۸	 ۴. نسبت‌ها
۳۰۹	 ج. تفسیر و ارزیابی نتایج حاصل از ارتباطات تعیین شده
۳۰۹	 معیارها (محک‌ها)
۳۱۱	 تجزیه و تحلیل روند
۳۱۳	 تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی با استفاده از نسبت‌ها
۳۱۴	 ۱. نسبت‌های نقدینگی
۳۱۸	 ۲. نسبت‌های فعالیت (کارایی)
۳۲۶	 ۳. نسبت‌های سرمایه‌گذاری
۳۳۵	 ۴. نسبت‌های سودآور
۳۴۱	 ۵. نسبت‌های بازار
۳۴۴	 ۶. نسبت‌های جریان‌های نقدی
۳۵۰	 محدودیت‌های تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی
۳۵۱	 پرسش‌های مفهومی
۳۵۳	 پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۵۶	 تمرین‌های فصل
۳۶۷	 واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی
۳۷۶	 کلید پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۷۷	 فهرست منابع و مآخذ